

राजमार्ग सुरक्षा कार्ययोजना, २०७७

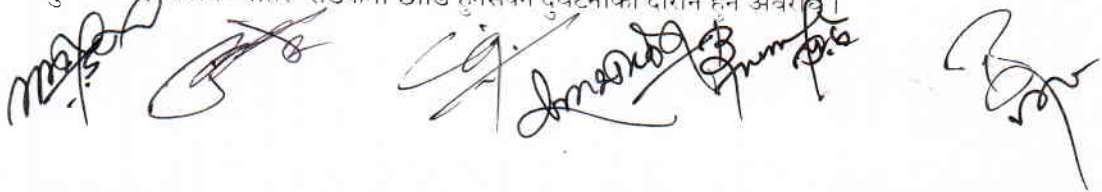
पृष्ठभूमि

मूलुकको आर्थिक विकासका लागि सडक यातायातको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । राष्ट्रको समृद्धि एवं जनताको दैनिक जीवन यापनसँग जोडिएको सडक यातायात विना अवरोध निर्वाध रूपमा सञ्चालनमा ल्याउनु सरकारको अनिवार्य दायित्व भित्र पर्दछ । यद्वपी मानवजन्य क्रियाकलाप तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट क्षेत्रमा श्रृजित विभिन्न प्रकारका अवरोधले आमनागरिकलाई सुरक्षित तवरबाट आवागमन गर्न जोखिम पैदा गर्नुका साथै मूलुकको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा समेत ठुलो हानी हुन जान्छ । दुर्गम हिमाली जिल्लाको रूपमा रहेको जुम्ला वि.स. २०६४ पछिमात्र राष्ट्रिय राजमार्गमा जोडिएको हो । कर्णाली राजमार्गको नागम - भूलभुले सडक खण्ड ६५ कि.मि., कर्णाली राजमार्गको नागम - खलंगा खण्ड ३१ कि.मि., मनाङ - मुस्ताङ - डोल्पा-जुम्ला सडक खण्ड ४४ कि.मि. तथा ठिन्के - उर्थु - भुलभुले सडक ३९ कि.मि. यस जिल्लामा पर्ने मुख्य राजमार्ग तथा सहायक मार्गहरू हुन । यद्वपी नागम-खलंगा सडक बाहेक सम्पूर्ण राजमार्गहरू निर्माणको चरणमा छन ।

जिल्लालाई आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, औषधी, निर्माण सामग्री, अत्यावश्यक वस्तु तथा सेवाको आपूर्तिको लागि जीवन मार्ग (Life line) का रूपमा रहेको राजमार्गलाई विना अवरोध सञ्चालनमा ल्याउने अवस्था सुनिश्चित गर्ने नेपाल सरकारले विभिन्न कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था गरेको छ । गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७४ तथा प्रत्येक वर्ष श्रीमान सचिवज्यू र प्रमुख जिल्ला अधिकारी बीच हुने कार्यसम्पादन सम्झौतामा समेत यस विषयलाई प्राथमिकतामा राखेको पाईन्छ । आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को कार्यसम्पादन सम्झौताको शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण खण्डको बुँदा ३ मा निर्वाध रूपमा राजमार्ग तथा सडक यातायात सञ्चालन गर्ने विषय उल्लेख गरेको छ । यसर्थ राजमार्ग (सडकमा) हुने अवरोध हटाई आम नागरिकलाई छिटो छरितो रूपमा सेवा प्रवाह गर्ने उदेश्यले जुम्ला जिल्लाको राजमार्ग सुरक्षा कार्ययोजना, २०७७ तर्जुमा गरिएको छ ।

राजमार्गमा हुने विद्यमान समस्याहरू

१. प्राकृतिक प्रकोप (भुकम्प, बाढी, पहिरो, आदि) बाट हुने अवरोध ।
२. विभिन्न समूहहरूबाट आफ्ना मागहरू पुरा गर्न दवाव स्वरूप गरिने सडक अवरोधहरू, बन्द, हडताल, चक्काजाम ।
३. चोरी, डकैती, लुटपाट, चन्दा असुली, यात्रुहरूको अपहरण तथा धम्की ।
४. यात्रुवाहक बसमा आगजनी, तोडफोड, बम विस्फोटन, हानेर भान्ने (Hit & Run) ।
५. सवारी दुर्घटना ।
६. राजमार्ग अवरोध हुने गरी सडक नजिक निर्माण सामग्री भण्डारण गर्ने वा विप्रे भत्केको सामाग्रीको समयमा व्यवस्था नगर्दा हुने अवरोध ।
७. विकास निर्माण कार्यबाट हुने अवरोध/समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न नभएबाट हुने अवरोध ।
८. अव्यवस्थित पार्किङ र ट्राफिक नियमको उल्लंघनबाट सृजित अवरोधजन्य परिस्थिति ।
९. पशु चौपाया, बालबच्चाहरू सडकमा छाडि हुनसक्ने दुर्घटनाको दौरान हुने अवरोध ।

उदेश्यहरू

१. राजमार्गमा सवारी साधनहरूको आवागमनलाई सुचारू गर्ने ।
२. शान्ति सुरक्षा कायम राखी दैनिक जीवन सहज बनाउने ।
३. अति आवश्यक वस्तुहरूको आपूर्ति नियमित गर्ने ।
४. अति विशिष्ट व्यक्ति, महत्वपूर्ण संरचना तथा सरकारी कार्यालयहरूको सुरक्षा व्यवस्था भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउने ।
५. राजमार्ग अवरोध भएका आसपासका क्षेत्रहरूमा ध्वंसात्मक गतिविधि नियन्त्रण गरी जनधनको क्षति हुनबाट जोगाउने ।
६. राजमार्ग अवरोधमा संलग्न व्यक्ति तथा समूहलाई नियन्त्रणमा लिई कानून बमोजिम कारवाही गरी शान्ति र सुव्यवस्था कायम गर्ने ।
७. अन्तरनिकाय समन्वय कायम गर्ने ।

रणनीतिहरू

- १) राजमार्ग गस्ती तथा अनुगमन
  - राजमार्ग सुरक्षापोष्ट तथा पिकेटिङ्को व्यवस्था/नियमित तथा आकस्मिक चेक प्वाइन्टहरू
  - खबर संकलन/सम्पर्क एवं समन्वय तथा प्रचार प्रसार
- २) आकस्मिक उद्धार टोलीको व्यवस्था (Immediate Response Team / Quick Response Team को व्यवस्था
- ३) राजमार्ग रेखाङ्कन तथा संरक्षण (Right – way Clearance and Protection)
  - सडक रेखाङ्कन वा नक्सांकन गराई अतिक्रमित संरचनाहरू हटाउने ।
  - पार्किङ व्यवस्थापन गर्ने ।
  - सडकमा पशु चौपाया तथा बालबच्चा छाड्न निषेध/निरूत्साहित गर्ने ।
  - जुलुस तथा भीडलाई तत्काल व्यवस्थापन वा हटाई सडक खुला राख्ने ।
- ४) स्पस्ट तथा परिभाषित निकायगत जिम्मेवारीको व्यवस्था
- ५) कार्ययोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन (अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन) ।
- ६) अनुगमन मूल्यांकन एवं निरन्तर सुधार ।

प्रचलित कानूनी व्यवस्था:-

- आवश्यक वस्तु संरक्षण ऐन, २०१२
- आवश्यक सेवा संचालन ऐन, २०१४
- स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
- सार्वजनिक सडक ऐन, २०३१
- राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन गर्नु पर्ने सुरक्षा कारवाहीको कार्यविधि, २०७५

यस जिल्ला अन्तर्गत पर्ने सडक खण्डहरू:-

- कर्णाली राजमार्ग (नागम-जुम्ला खण्ड)-कि.मि. २०५+००० देखि कि.मि. २३६ +००० (३१ कि.मी.)
- नागम-गमगढी सडक (नागम-भुलभुले खण्ड)-कि.मि. ०+००० देखि कि.मि. ६५+००० (६५ कि.मी.)
- मनाङ-मुस्ताङ-डोल्पा-जुम्ला सडक-कि.मि. ०+००० देखि ४४+००० (४४ कि.मी.)
- ठिन्के - उर्थु - भुलभुले सडक कि.मि. ०+०० देखि ३९ +०० (३९ कि.मी.)

राजमार्गमा रहेका सुरक्षा यूनिटहरू

१. कर्णाली राजमार्ग (नागम-जुम्ला) खण्ड

- जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, जुम्ला।
- प्रहरी चौकी, हाँकु।
- प्रहरी चौकी, लिताकोट।
- प्रहरी चौकी, कुडारी।
- प्रहरी चौकी, रारालिही।

२) कर्णाली राजमार्ग(नागम-भूलभूले खण्ड)

- अस्थायी प्रहरी पोष्ट, जुगाड।
- प्रहरी चौकी, बड्की।
- प्रहरी चौकी, नराकोट।
- प्रहरी चौकी, गुठिज्युला।
- ईलाका प्रहरी कार्यालय, हाँटसिंजा।
- अस्थायी प्रहरी पोष्ट, चौथा।

३) मनाङ-मुस्ताङ-डोल्पा-जुम्ला सडक (निर्माणाधिन)

- जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जुम्ला
- प्रहरी चौकी झारज्वाला
- अस्थाई प्रहरी पोष्ट, गुठिचौर
- प्रहरी चौकी मणिसाँघु
- अस्थाई प्रहरी पोष्ट, चोथ्रा

४) ठिन्के - उर्थु भूलभूले सडक (निर्माणाधिन)

- विमानस्थल सुरक्षा गार्ड
- अस्थाई प्रहरी पोष्ट उर्थु
- अस्थाई प्रहरी पोष्ट, चौथा

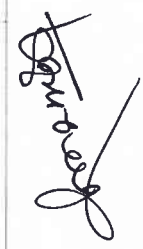
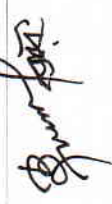

राजमार्ग अवरोध हटाउनको लागि तयारी अवस्थामा रहेका जनशक्ति र सम्पर्क व्यक्ति:-

सि.नं.	कार्यालयको नाम	जनशक्ति संख्या	सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर र पद	सम्पर्क नं	कै
१.	नन्दावक्स गण, जुम्ला ।	१०५ जना	मेजर चन्द्र कार्की	९८६६६४७३३३	
२.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जुम्ला ।	२० जना	प्र.नि. देवराज भट्टराई	९८५१२८१७५५	
३.	सशस्त्र प्रहरी बल, ३३ नं. गण, जुम्ला ।	२५ जना	स.प्र.नि. गणेश आचार्य	९८६७०१९६९६	
४.	कर्णाली प्रदेश विपद् व्यवस्थापन गुल्म, जुम्ला ।	१५ जना	प्र.ना.नि. डवल बिष्ट	९८६८२५२२९१	
५.	सडक डिभिजन, जुम्ला	७५	ई. दिपक वि.क.	९८६८३८९८२७	
६.	चन्दननाथ नगरपालिका		शोभाकर रेग्मी	९८५८३९११११	
७.	हिमा गा.पा.		टोप बहादुर बुढा	९८५८३२०४०२	
८.	पातारासी गा.पा.		टेक बहादुर बुढथापा	९८४८३००१८३	
९.	गुठिचौर गा.पा.		अम्मरराज गिरी	९८५८३६६८००	
१०.	तिला गा.पा.		नवराज सापकोटा	९८५८३९१२६७	
११.	कनकासुन्दरी गा.पा.		विपेन्द्र अधिकारी	९८५८३२२०९४	
१२.	तातोपानी गा.पा.		विष्णु प्रसाद धिताल	९८५८०२७१५०	
१३.	सिंजा गा.पा.		एकराज चौलागाई	९८४८३९५१२६	
१४.	जिल्ला ट्राफिक कार्यालय, जुम्ला	८	प्र.ना.नि. कलक बहादुर	९८५८३२०२१४	

कार्ययोजना

सि.नं.	क्रियाकलाप/घटना	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधी	उपलब्धी
१	प्राकृतिक प्रकोप (भूकम्प, बाढी, पहिरो आदी) बाट सडक अवरोध हुन गएमा	सडक डिभिजन	स्थानीय तह/जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	तत्काल	प्रकोपबाट अवरोध भएको सडक सञ्चालनमा आएको हुने।
२	बन्द, हडताल, चक्काजामबाट सडक अवरोध हुन नदिने	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	आम नागरिक	निरन्तर	विना अवरोध सडक सञ्चालन भएको हुने।
३	सवारी साधनमा चोरी, डकैती, लुटपाट, चन्दा असुली, यात्रु अपहरण हुन नदिने।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	सरोकारवाला यातायात कम्पनीहरू	निरन्तर	सडक सुरक्षा व्यवस्था चुस्त दुरुस्त भएको हुने।
४	सवारी साधनमा आगजानी, तोडफोड, बम विष्फोट हुन नदिने।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	सम्बन्धित यातायात कम्पनीहरू	निरन्तर	सडकमा गुड्ने सवारी साधनको सुरक्षा चुस्त रहेको हुने।
५	सवारी दुर्घटना हुन गएमा	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	स्वास्थ्य संस्था/स्थानीय निकाय/आम नागरिक	तत्काल	दुर्घटनाबाट अवरोध भएको सडक सञ्चालनमा आएको हुने।
६	सडकमा निर्माण सामग्री तथा अन्य सामग्री भण्डारण गर्न नदिने।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू	स्थानीय निकाय/आम नागरिक	निरन्तर	सडकमा कुनै प्रकारको सामग्री भण्डारण भएको नहुने।
७	विकास निर्माण कार्यबाट अवरोध हुन गएमा	आयोजना सञ्चालन गर्ने निकाय सम्बन्धित ठेकेदार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/आम नागरिक	निरन्तर	विकास निर्माण कार्यबाट सडक अवरोध भएको नहुने
८	पशु चौपाया, बालबालिकाहरू सडकमा छाड्न नहुने।	आम नागरिक	स्थानीय निकायउ	निरन्तर	सडकमा पशु चौपाया तथा बालबच्चा भएको नहुने।
९	अव्यवस्थित पार्किङ व्यवस्थापन र ट्राफिक नियमको पालना गराउने।	जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	स्थानीय निकाय/आम नागरिक	निरन्तर	ट्राफिक नियमको पालना भई ट्राफिक व्यवस्थामा चुस्त भएको हुने

अनुसूची - १

राजमार्गमा हुने अवरोध हटाउन व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सम्भाव्य औजार उपकरणहरू:-

सि.नं.	उपकरणको नाम	स्वामित्व	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम/धर	मोवाईल नं.	अवस्था(चालु मर्मत गर्नुपर्ने)	कै	
१)	स्काभेटर	च.ना.न.पा.	नगरपालिका भित्र	तिलक नेपाली	९८४४८७३२६७	चालु		
२)	एम्बुलेन्स	क.स्वा.वि.प्र.जुम्ला	जिल्ला भरी		९८४८९४१६६६	२ चालु		
		हिमा गाउँपालिका	जिल्ला भरी			१ चालु		
		धापा स्वास्थ्य चौकी	जिल्ला भरी			१ चालु		
		पातारासी गाउँपालिका	जिल्ला भरी			१ चालु		
३)	लोडर	सिंजा गा.पा.	-	-	-	-		
४)	रोलर	-	-	-	-	-		
५)	मालबाहक ट्रक	सशस्त्र प्रहरी बल ३३ नं.गण	जिल्ला भरी	तेजेन्द्र वि.सी. प्रकाश नाथ	९८४८१२२१८६ ९८४८७५४३१२	चालु		
६)	वेल्चा	जि.प्र.का.जुम्ला	जिल्ला भरी	थमन खड्का	९८४७९०६०६५	चालु		
		जि.ट्रा.प्र.का.	जिल्ला भरी	कलक ब. शाही	९८४८३८२२६२	चालु		
		कनकासुन्दरी गा.पा.	गाउँपालिका	भरत बहादुर शाही	९८६६६३३५१०	चालु		
		गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मोति प्र. जैसी	९८५८३२०८३४	चालु		
		सशस्त्र प्रहरी बल ३३ नं.गण	जिल्ला भरी	प्रकाश नाथ	९८४८७५४३१२	चालु		
		चन्दननाथ नगरपालिका	नगरपालिका	लक्ष्मी चन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७	चालु		
		सिंजा गाउँपालिका	गाउँपालिका	कृष्ण मेकाया	९८६८३६८२०३	चालु		
७)	गैटी	जि.प्र.का.जुम्ला	जिल्ला भरी	थमन खड्का	९८४७९०६०६५	चालु		
		जि.ट्रा.प्र.का.	जिल्ला भरी	कलक ब. शाही	९८४८३८२२६२	चालु		
		सशस्त्र प्रहरी बल ३३ नं.गण	जिल्ला भरी	प्रकाश नाथ	९८४८७५४३१२	चालु		
		कनकासुन्दरी गा.पा.	गाउँपालिका	भरत बहादुर शाही	९८६६६३३५१०	चालु		
		गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मोति प्र. जैसी	९८५८३२०८३४	चालु		
		चन्दननाथ नगरपालिका	नगरपालिका	लक्ष्मी चन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७	चालु		
		सिंजा गाउँपालिका	गाउँपालिका	कृष्ण मेकाया	९८६८३६८२०३	चालु		
८)	दमकल	च.ना.न.पा.	जिल्ला भरी	सन्दिप बुढा	९८६४३५७६१६	चालु		
९)	डोरी	जि.प्र.का.जुम्ला	जिल्ला भरी	थमन खड्का	९८४७९०६०६५	चालु		
		जि.ट्रा.प्र.का.	जिल्ला भरी	कलक ब. शाही	९८४८३८२२६२	चालु		
		गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मोति प्र. जैसी	९८५८३२०८३४	चालु		
		चन्दननाथ नगरपालिका	नगरपालिका	लक्ष्मी चन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७	चालु		
		नन्दा बक्स गण, जुम्ला	जिल्ला भरी					
१०)	सावेल	गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मोति प्र. जैसी	९८५८३२०८३४	चालु		
११)	Woodcutter	जि.ट्रा.प्र.का.	जिल्ला भरी	कलक ब. शाही	९८४८३८२२६२	चालु		
		गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मोति प्र. जैसी	९८५८३२०८३४	चालु		
		चन्दननाथ नगरपालिका	नगरपालिका	लक्ष्मी चन्द्र न्यौपाने	९८४८३०००२७	चालु		
१२)	-याकर्	-	-	-	-	-		
१३)	ट्रयाक्टर	गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	गमचन्द्र दमाई	९८४४३५७३७१	चालु		
		चन्दननाथ नगरपालिका	नगरपालिका	कृष्ण नेपाली	९८४२३५११५५	चालु		
१४)	डोजर	गुठिचौर गा.पा.	गाउँपालिका	मेसिन अपरेटर:- जीवन ब. बुढाथोकी	९८४१९८९२२०	चालु		
		(JCV) RD NO.070-040	सडक डिभिजन का जुम्ला ।	जिल्ला भरी	मेसिन अपरेटर:- भुवन दर्लामी	९८४३२९२०३७	चालु	जुम्ला सडक खण्ड
		(JCV) RD NO.070-059	सडक डिभिजन का जुम्ला ।	जिल्ला भरी	सुपरभाईजर:- प्र.ब.राल	९८४८३०६७३६	चालु	
१५)	स्ट्रेचर	नन्दा बक्स गण, जुम्ला	जिल्ला भरी	मेसिन अपरेटर:- कुवेर शाही	९८६८०१३६५१	चालु	जुम्ला सडक खण्ड	
				सुपरभाईजर:- सन्देश शाह	९८६८९६२७०८		गाम-मुगु खण्ड	

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.